

การนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปสู่การปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

The Implementation of the Don Phut Model Policy in Don Phut District, Saraburi Province

นิภา โพธิ์นามน¹

Nipa Ponamon¹

ponamon71@gmail.com

Received: 05/07/68 Revised: 30/07/68 Accepted: 31/07/68

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติ 2) ประสิทธิภาพการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติ และ 3) ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายดอนพุดโมเดล และเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนในพื้นที่อำเภอดอนพุด จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้าน

¹ นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹ Master of Public Administration (Public Administration), Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

การได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากรของนโยบาย ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย และด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

2) ประสิทธิภาพของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความพึงพอใจของประชาชน ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย

คำสำคัญ: การนำนโยบาย; การไปสู่การปฏิบัติ; ดอนพุดโมเดล

Abstract

This study aimed to examine 1) the factors influencing the implementation of the Don Phut Model policy, 2) the effectiveness of the policy implementation, and 3) recommendations for the implementation of the Don Phut Model policy in Don Phut District, Saraburi Province. A quantitative research method was employed, with a sample consisting of 285 participants, including the working group related to the Don Phut Model policy and registered farmers in the Don Phut area. Data were collected using questionnaires. The statistical analyses used included percentages, means, and standard deviations. The findings revealed that

1) Overall, the factors influencing the implementation of the Don Phut Model policy were at the highest level. When examined by aspect, all

were at the highest level, ranked from highest to lowest mean as follows: support from various agencies, characteristics of the implementing agencies, policy resources, policy objectives and standards, and inter-agency communication.

2) The effectiveness of implementing the Don Phut Model policy was also at the highest level overall. By aspect, all were at the highest level, ranked from highest to lowest mean as follows: public satisfaction, quality of life, and achievement of policy objectives.

Keywords: Policy Implementation; Execution; Don Phut Model

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อขับเคลื่อนประเทศให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา แผนงาน และโครงการสำคัญต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งยกระดับประเทศไปสู่ประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง วางรากฐานเศรษฐกิจอย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งที่ผ่านมาโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ไม่สมดุลถือเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรและแรงงานที่

มีรายได้น้อย ขาดความมั่นคงทางอาชีพ ประสบอุปสรรคในการเข้าถึงทรัพยากร เช่น ที่ดินทำกิน แหล่งทุน และองค์ความรู้ในการวางแผนพัฒนา ต่อยอดผลิตภัณฑ์ รวมถึงมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ขาดการออม และมีแนวโน้มเกิดหนี้สินสะสมเรื้อรัง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560)

กรมการปกครองในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ ได้จัดทำโครงการ “อำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน” เพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในระดับอำเภอ (กรมการปกครอง, 2566) แผนพัฒนาจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566–2570) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 ได้ให้ความสำคัญกับการยกระดับขีดความสามารถในการผลิตภาคเกษตร การค้า การท่องเที่ยว และบริการมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดในฐานะแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปที่สำคัญของภาคกลาง โดยเฉพาะโคนมและเปิดเนื้อ รวมถึงทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ชุมชน และธรรมชาติ ซึ่งล้วนเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ (จังหวัดสระบุรี, 2566)

อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 4 ตำบล 28 หมู่บ้าน ประชากรทั้งหมดจำนวน 4,671 คน ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีพื้นที่ใช้ในการเกษตรจำนวน 33,875 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 92 ของพื้นที่ทั้งหมด และส่วนใหญ่เป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยวจำนวน 25,774 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76 ของพื้นที่เกษตรกรรม ผลผลิตหลักคือข้าว แต่ต้องเผชิญกับปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งอย่างต่อเนื่อง รวมถึงภาวะโลกร้อนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิตและต้นทุนการผลิต ทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีรายได้น้อย ขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ อำเภอดอนพุดยังไม่ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวเนื่องจากขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โรงแรม

ร้านอาหาร ส่งผลให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของเยาวชนเพื่อแสวงหาอาชีพในพื้นที่อื่น ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี (พัชรพัชร ศรีธัญญนนท์, 2566)

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ชื่อว่า “ดอนพุดโมเดล” ซึ่งเป็นการประยุกต์แนวคิดวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) มาสร้างกลไกขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหารายได้และพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยปรับเปลี่ยนจากเกษตรเชิงเดี่ยวไปสู่เกษตรมูลค่าสูงผ่านนวัตกรรมอินทรีย์ในทุกมิติ ได้แก่ ดันน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ พร้อมทั้งจัดตั้งบริษัท ดอนพุด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด โดยมีการร่วมลงทุนจากส่วนราชการ ผู้นำชุมชน ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ ด้วยทุนจดทะเบียน 500,000 บาท เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชทางเลือกที่มีศักยภาพต่อการแปรรูปและตอบสนองความต้องการของตลาดสุขภาพ ได้แก่ 1) ผักโมโรเฮยะ 2) เห็ดมิลกี้ 3) เห็ดยามาบูชิตาเกะ และ 4) ข้าวเจ๊กเชยเสาให้ ซึ่งล้วนตอบโจทย์เทรนด์สุขภาพ (Healthy Trend) และการบริโภคพืชแทนเนื้อสัตว์ (Plant-Based Trend) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (พัชรพัชร ศรีธัญญนนท์, 2566) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดอนพุด ซึ่งมีบทบาทหลักในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความมั่นคงทางอาชีพ รายได้ และคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในพื้นที่ จึงมีความต้องการในการศึกษาประสิทธิผลของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมา ยังไม่มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินนโยบาย ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากคณะทำงานและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืนต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพ และข้อเสนอแนะของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

จากงานวิจัยของรัชรัฐา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา (2558, หน้า 15-16) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทั้งผู้กำหนดนโยบายและประชาชน การดำเนินงานนโยบายสาธารณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อการบริหารงานของรัฐบาล ส่งผลให้รัฐบาลมีโอกาสดำรงอำนาจบริหารประเทศได้ยาวนานขึ้น โดยอาจได้รับความไว้วางใจจากการเลือกตั้งให้ทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไปอีก

กระบวนการนโยบายสาธารณะ

กระบวนการนโยบายสาธารณะเป็นกรอบแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษาการดำเนินงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาสาธารณะ โดยมีการนำเสนอแนวคิด

เกี่ยวกับขั้นตอนการกำหนดและดำเนินนโยบายไว้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งนักวิชาการต่างชาติและไทยได้แบ่งกระบวนการดังกล่าวออกเป็นลำดับขั้นตอนที่แตกต่างกันไปตามบริบทของการวิเคราะห์

มยุรี อนุมานราชชน (2556) ได้นำเสนอขั้นตอนการกำหนดนโยบายสาธารณะตามแนวคิดของ Hogwood & Gunn โดยแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การก่อตัวของประเด็นปัญหา 2) การกลั่นกรองประเด็นปัญหา 3) การนิยามประเด็นปัญหา 4) การพยากรณ์ 5) การกำหนดวัตถุประสงค์ 6) การวิเคราะห์ทางเลือก 7) การนำนโยบายไปปฏิบัติ 8) การประเมินผลนโยบาย และ 9) การสืบต่อและยุตินโยบาย ซึ่งครอบคลุมทั้งกระบวนการกำหนดและการจัดการนโยบายอย่างเป็นระบบ

ชนะบุรณ อินทรพันธุ์ (2560, หน้า 15) ได้เสนอแนวคิดที่สรุปย่อกระบวนการนโยบายสาธารณะไว้เป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบาย (Public Policy Making) ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมสำคัญ เช่น การระบุปัญหา การจัดทำข้อเสนอ นโยบาย และการตัดสินใจเชิงนโยบาย 2) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Public Policy Implementation) ที่เน้นการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุผล และ 3) การประเมินผลนโยบาย (Public Policy Evaluation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่านโยบายที่ดำเนินการนั้นมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายและความต้องการของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด

ดันน์ (Dunn, 1994, pp. 45-47) ได้จำแนกระบบกระบวนการนโยบายออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดวาระนโยบาย (Agenda Setting) 2) การก่อรูปนโยบาย (Policy Formulation) 3) การตัดสินใจเชิงนโยบาย (Policy Adoption) 4) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) และ 5) การประเมินผลนโยบาย (Policy Assessment) โดยแต่ละขั้นตอนสะท้อนให้เห็นถึง

ความต่อเนื่องของกระบวนการนโยบายจากการรับรู้ปัญหาไปจนถึงการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการ

ในทำนองเดียวกัน ดาย (Dye, 1998, pp. 12-14) ได้นำเสนอแนวคิดกระบวนการนโยบายสาธารณะในลักษณะของแบบจำลองกระบวนการ (Process Model) โดยเน้นว่าการศึกษานโยบายควรพิจารณา “กระบวนการเกิดนโยบาย” มากกว่าการวิเคราะห์เฉพาะเนื้อหาหรือผลลัพธ์ของนโยบาย โดยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การระบุปัญหา (Identification) 2) การกำหนดเป็นวาระ (Agenda Setting) 3) การก่อรูปนโยบาย (Formulation) 4) การให้ความชอบธรรมของนโยบาย (Legitimation) 5) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) และ 6) การประเมินผลนโยบาย (Evaluation)

จากการศึกษาทบทวนแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่ากระบวนการนโยบายสาธารณะโดยทั่วไปมักประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การกำหนดนโยบาย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการระบุปัญหา การวิเคราะห์ทางเลือก และการตัดสินใจเชิงนโยบาย 2) การนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นการดำเนินงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และ 3) การประเมินผลนโยบาย ซึ่งมีบทบาทในการตรวจสอบและพัฒนานโยบายให้ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ขั้นตอนของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

วรเดช จันทรศร (2556, หน้า 32-42) ได้นำเสนอขั้นตอนของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมหภาค (Macro) และระดับจุลภาค (Micro) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับมหภาค (Macro) การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาค แบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ

1.1 การแปลงนโยบายให้เป็นแผนงานและโครงการ นโยบายที่มีลักษณะเป็นนามธรรมจะถูกแปลงให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติ โดยแผนงานและโครงการต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย และกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้สามารถควบคุม กำกับ และประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การยอมรับนโยบายของหน่วยงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่น การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ได้ผลสำเร็จ จำเป็นต้องได้รับความยอมรับจากหน่วยงานระดับล่าง ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการยอมรับ ได้แก่ สมรรถนะของหน่วยงาน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระบบการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ และผลประโยชน์ที่หน่วยงานจะได้รับ หากนโยบายได้รับการยอมรับและถือเป็นภารกิจหลัก หน่วยงานระดับล่างจะสามารถดำเนินการได้อย่างจริงจังและมีประสิทธิผล

2. ระดับจุลภาค (Micro) ในระดับจุลภาค การนำนโยบายไปปฏิบัติมี 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

2.1 การระดมพลัง (Mobilization) มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติ หน่วยงานท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ โดยผู้นำหรือผู้บริหารระดับล่างควรมีทักษะในการประสานงานและจูงใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนจนถึงการประเมินผล

2.2 การปฏิบัติ (Deliverer Implementation) ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการในพื้นที่ ผู้ปฏิบัติอาจต้องปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับแผน หรือในบางกรณีอาจต้องปรับแผนให้เหมาะสมกับ

บริบทของพื้นที่ ทั้งนี้ ความสำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวและกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเฉพาะหน้า

2.3 การสร้างความเป็นปึกแผ่นและความต่อเนื่อง (Continuity and Institutionalization) เป็นการทำให้นโยบายกลายเป็นภารกิจประจำของหน่วยงานและบุคลากร การสร้างคามยั่งยืนจำเป็นต้องมีการยอมรับในระดับปฏิบัติ มีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากผู้บริหาร และมีการเสริมแรงจูงใจในด้านงบประมาณ กำลังใจ และความมั่นคงในการดำเนินงาน รวมถึงการมีจิตสำนึกของผู้ปฏิบัติต่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวม

ดังนั้น ขั้นตอนของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติตามแนวคิดของวรเดช จันทรศร (2556) ครอบคลุมทั้งระดับมหภาคและจุลภาค โดยให้ความสำคัญกับการแปลงนโยบายให้เป็นรูปธรรม การได้รับการยอมรับจากหน่วยงานระดับล่าง และการดำเนินงานโดยใช้กลไกของการมีส่วนร่วม ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติ และการสร้างคามยั่งยืน เพื่อให้นโยบายสาธารณะสามารถบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

นโยบายดอนพุดโมเดล

ด้วยลักษณะภูมิประเทศของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะสมต่อการเพาะปลูก ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าว อย่างไรก็ตาม อำเภอดอนพุดต้องเผชิญกับปัญหากภัยพิบัติซ้ำซากทั้งอุทกภัยและภัยแล้ง รวมถึงผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ปัญหารั่วซึมของฝายทางน้ำ ตลอดจนต้นทุนการผลิตที่สูงและราคาผลผลิตที่ผันผวน สิ่งเหล่านี้ทำให้เกษตรกรประสบความไม่มั่นคงในอาชีพ

ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้น้อย และเยาวชนต้องย้ายถิ่นฐานออกนอกพื้นที่มากขึ้นทุกปี (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน), 2566)

เพื่อลดความเสี่ยงและส่งเสริมรายได้ในระยะยาว อำเภอดอนพุดจึงได้ดำเนินแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงควบคู่กับการปลูกข้าว เช่น ผักโมโรเฮยะ เห็ดมิลกี้ เห็ดยามาบูชิตาเกะ และข้าวเจ๊กเซยเส้าให้ ซึ่งพืชทั้ง 4 ชนิดมีคุณค่าทางโภชนาการสูงและตอบสนองต่อกระแสการบริโภคแบบเน้นพืช (Plant-Based) และอาหารสุขภาพ (Healthy Trend) แนวทางนี้ถือเป็นการปรับตัวของชุมชนให้ทันต่อความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ของการเกษตรแบบดั้งเดิมไว้

นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งบริษัท ดอนพุด เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด เพื่อทำหน้าที่เป็นจุดรับซื้อและแปรรูปผลผลิต พร้อมกระจายสินค้าในประเทศและต่างประเทศ และวางแผนเปลี่ยนเป็นบริษัทวิสาหกิจชุมชนภายหลังดำเนินงาน 1 ปี โดยแบ่งรายได้สู่สาธารณะและชุมชน นอกจากนี้ยังพัฒนาแนวคิดร้านอาหาร “พญานะ” และร้านของฝาก “วรรณยุกต์” เพื่อส่งเสริมการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นและสร้างรายได้จากภาคบริการควบคู่กับภาคการผลิต ถือเป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เน้นความยั่งยืนและเพิ่มมูลค่าในพื้นที่ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน), 2566)

สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ มีปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนโยบายมากมาย อาทิ แหล่งที่มาของนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย การสนับสนุนนโยบาย ความซับซ้อนในการบริหารงาน สิ่งจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำ

นโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter and Van Horn (วรเดช จันทรศร, 2556, หน้า 121-128) มากำหนดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอันประกอบไปด้วยตัวแปร 6 ตัวแปร ได้แก่ มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ทรัพยากรของนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์การ ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และความร่วมมือหรือ การตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปสู่การปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter and Van Horn ประกอบด้วย มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ทรัพยากรของนโยบาย การสื่อสารระหว่างองค์การ ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และความร่วมมือหรือ การตอบสนองของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ (วรเดช จันทรศร, 2556, หน้า 121-128) กำหนดออกมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไป

ปฏิบัติ

1. วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย
2. ททรัพยากรของนโยบาย
3. การสื่อสารระหว่างหน่วยงาน
4. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ
5. การได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

ในการนำนโยบายตอนพูด

โมเดลไปปฏิบัติ

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย
2. การมีคุณภาพชีวิตที่ดี
3. ความพึงพอใจของประชาชน

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปสู่การปฏิบัติของอำเภอ ดอนพุด จังหวัดสระบุรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายตอนพูดโมเดล จำนวน 55 คน และเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนในพื้นที่อำเภอดอนพุด จำนวน 1,081 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,136 คน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดอนพุด, 2566) และกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน (e) 0.05 ตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610

อ้างอิงใน วารสารณั ทรัพยรวงทอง, 2564, หน้า 84) ทำการเทียบสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสัดส่วนและใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสถานะผู้ร่วมโครงการ

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานะผู้ร่วมโครงการ

สถานะผู้ร่วมโครงการ	ขนาดของประชากร	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
คณะทำงาน	55	14
เกษตรกร	1,081	271
รวม	1,136	285

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ จำนวน 5 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย 2) ทรัพยากรของนโยบาย 3) การสื่อสารระหว่างหน่วยงาน 4) ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และ 5) การได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติ จำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2) การมีคุณภาพชีวิตที่ดี และ 3) ความพึงพอใจของประชาชน โดยมีการวัดระดับตัวแปรด้วยแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เป็นการวัดเพื่อแสดงระดับ 5 ระดับคะแนน (Likert, 1961)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน โดยเครื่องมือวิจัยได้รับการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน จนได้แบบสอบถามที่เห็นว่าตรงประเด็น

มากที่สุด โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รายข้อ (Item-Objective Congruence หรือ IOC) เท่ากับ 1.00 และตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับ ประชาชนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความ เที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการทดสอบได้ค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.944

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการ แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน ด้วยตนเอง และจากการเก็บ ข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 285 ชุด หรือคิด เป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องของ แบบสอบถาม และนำข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 285 ชุด มา ลงรหัสใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ศึกษาการنانโยบายตอนพูดโมเดล ไปสู่การปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.16 มีช่วงอายุ 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.35 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.12 และสถานะผู้ร่วมโครงการเป็น เกษตรกร คิด เป็นร้อยละ 95.09

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอ
ดอนพุด จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 2 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไป
ปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดล ไปปฏิบัติ	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	4.55	0.251	มากที่สุด
2. ด้านทรัพยากรของนโยบาย	4.57	0.261	มากที่สุด
3. ด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน	4.54	0.247	มากที่สุด
4. ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	4.58	0.243	มากที่สุด
5. ด้านการได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ	4.62	0.238	มากที่สุด
ภาพรวม	4.57	0.167	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุด
โมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.167) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการได้รับความสนับสนุนจาก
หน่วยงานต่างๆ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.238) ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำ
นโยบายไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.243) ด้านทรัพยากรของนโยบาย ($\bar{X} =$

4.57, S.D. = 0.261) ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.251) และด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.247)

ตารางที่ 3 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย

ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายตอนพูดโมเดล	4.78	0.426	มากที่สุด
2. นโยบายตอนพูดโมเดลมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.46	0.513	มาก
3. นโยบายตอนพูดโมเดลสอดคล้องกับเป้าหมายและพันธกิจของอำเภอตอนพูด	4.53	0.534	มากที่สุด
4. นโยบายตอนพูดโมเดลมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างละเอียดชัดเจน	4.50	0.515	มาก
5. นโยบายตอนพูดโมเดลมีมาตรฐานชัดเจน สามารถวัดผลการปฏิบัติได้	4.57	0.517	มากที่สุด
6. นโยบายตอนพูดโมเดลเป็นนโยบายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ	4.47	0.534	มาก
ภาพรวม	4.55	0.251	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .251) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์นโยบายดอนพุดโมเดล ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.426) นโยบายดอนพุดโมเดลมีมาตรฐานชัดเจน สามารถวัดผลการปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.517) และนโยบายดอนพุดโมเดลสอดคล้องกับเป้าหมายและพันธกิจของอำเภอดอนพุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.534) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นโยบายดอนพุดโมเดลมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.513)

ตารางที่ 4 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านทรัพยากรของนโยบาย

ด้านทรัพยากรของนโยบาย	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. นโยบายดอนพุดโมเดลได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน	4.50	0.535	มาก
2. ที่ทำการปกครองอำเภอดอนพุดจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถมารับผิดชอบโครงการนโยบายดอนพุดโมเดล	4.58	0.508	มากที่สุด
3. นโยบายดอนพุดโมเดลได้รับสนับสนุนด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ	4.65	0.513	มากที่สุด

ด้านทรัพยากรของนโยบาย	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
4. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนโยบายตอนพูดโมเดลให้ ความรู้และให้บริการเกษตรกรอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน	4.50	0.522	มาก
5. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนโยบายตอนพูดโมเดล ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ นำมาปฏิบัติถูกต้องตามวัตถุประสงค์	4.60	0.499	มากที่สุด
ภาพรวม	4.57	0.261	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี ด้านทรัพยากรของนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.261) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นโยบายตอนพูดโมเดลได้รับสนับสนุนด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.513) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนโยบายตอนพูดโมเดลความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนำมาปฏิบัติถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.499) และที่ทำการปกครองอำเภอตอนพูดจัดเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ความสามารถมารับผิดชอบโครงการนโยบายตอนพูดโมเดล ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.508) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ นโยบายตอนพูดโมเดลได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.535)

ตารางที่ 5 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

ด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายดอนพุดโมเดลก่อนการปฏิบัติงาน ทำให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง	4.59	0.500	มากที่สุด
2. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายดอนพุดโมเดลอย่างทั่วถึง ทำให้ประชาชนเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นอย่างดี	4.50	0.522	มาก
3. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนโยบายดอนพุดโมเดลได้รับการแนะนำด้านเทคนิคและความช่วยเหลือจากเกษตรจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ	4.57	0.517	มากที่สุด
4. มีการสื่อสารเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายดอนพุดโมเดลไปยังฝ่ายต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกลำดับอย่างชัดเจน	4.55	0.512	มากที่สุด
5. มีการประชุมพูดคุยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการนโยบายดอนพุดโมเดล เพื่อตอบข้อซักถามและทำความเข้าใจในนโยบายตรงกัน	4.47	0.514	มาก
ภาพรวม	4.54	0.247	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี ด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.247) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายตอนพูดโมเดลก่อนการปฏิบัติงาน ทำให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.500) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนโยบายตอนพูดโมเดลได้รับการแนะนำด้านเทคนิคและความช่วยเหลือจากเกษตรจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.517) และมีการสื่อสารเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายตอนพูดโมเดลไปยังฝ่ายต่างๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกลำดับอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.512) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการประชุมพูดคุยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการนโยบายตอนพูดโมเดล เพื่อตอบข้อซักถามและทำความเข้าใจในนโยบายตรงกัน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.514)

ตารางที่ 6 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของนโยบายตอนพูดโมเดล	4.57	0.503	มากที่สุด

2. เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือในการทำงานตามนโยบายตอน พุดโมเดลไปในทิศทางเดียวกัน	4.62	0.485	มากที่สุด
3. เมื่อมีการนำนโยบายตอนพุดโมเดลไปปฏิบัติ ทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือทุกครั้ง	4.58	0.508	มากที่สุด
4. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของ นโยบายตอนพุดโมเดล ผู้เกี่ยวข้องกับการแสดงออก ถึงความกระตือรือร้นหรือให้การยอมรับที่จะปฏิบัติตาม	4.45	0.546	มาก
5. เจ้าหน้าที่อุทิศเวลาให้กับการปฏิบัติงานตามนโยบายตอน พุดโมเดลอย่างเต็มที่	4.68	0.495	มากที่สุด
ภาพรวม	4.58	0.243	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายตอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.243) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เจ้าหน้าที่อุทิศเวลาให้กับการปฏิบัติงานตามนโยบายตอนพุดโมเดลอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.495) เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือในการทำงานตามนโยบายตอนพุดโมเดลไปในทิศทางเดียวกัน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.485) และเมื่อมีการนำนโยบายตอนพุดโมเดลไปปฏิบัติ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.508) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของนโยบายตอนพุดโมเดล ผู้เกี่ยวข้องกับการแสดงออกถึงความกระตือรือร้นหรือให้การยอมรับที่จะปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.546)

ตารางที่ 7 แสดงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านการได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

ด้านการได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ	ระดับปัจจัย		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. อำเภอดอนพุดให้การสนับสนุนนโยบายดอนพุดโมเดลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง	4.72	0.448	มากที่สุด
2. สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดจำหน่ายสินค้าจากนโยบายดอนพุดโมเดล	4.66	0.482	มากที่สุด
3. สินค้าจากนโยบายดอนพุดโมเดลสามารถตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้	4.53	0.521	มากที่สุด
4. ประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจสินค้าจากนโยบายดอนพุดโมเดล	4.69	0.472	มากที่สุด
5. สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ให้ความสนใจทำข่าวนโยบายดอนพุดโมเดลอย่างต่อเนื่อง	4.52	0.521	มากที่สุด
ภาพรวม	4.62	0.238	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านการได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.238) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอ

ดอนพุดให้การสนับสนุนนโยบายดอนพุดโมเดลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.448) ประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจสินค้าจากนโยบายดอนพุดโมเดล ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.472) และสถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดจำหน่ายสินค้าจากนโยบายดอนพุดโมเดล ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.482) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ให้ความสนใจทำขานโยบายดอนพุดโมเดลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.521)

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอ
ดอนพุด จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 8 แสดงระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไป
ปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ภาพรวม

ประสิทธิผลของการนำนโยบายดอนพุดโมเดล ไปปฏิบัติ	ระดับประสิทธิผล		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปล ผล
1. ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย	4.53	0.246	มากที่สุด
2. ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี	4.55	0.255	มากที่สุด
3. ด้านความพึงพอใจของประชาชน	4.59	0.245	มากที่สุด
ภาพรวม	4.56	0.193	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 8 พบว่า ประสิทธิภาพของการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.193) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความพึงพอใจของประชาชน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.245) ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.255) และด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.246)

ตารางที่ 9 แสดงระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย

ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย	ระดับสิทธิผล		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. นโยบายตอนพูดโมเดลบรรลุตามวัตถุประสงค์	4.77	0.475	มากที่สุด
2. ผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วม นโยบายตอนพูดโมเดลมีคุณภาพและปริมาณสูง	4.33	0.499	มาก
3. การแปรรูปสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรที่ เข้าร่วมนโยบายตอนพูดโมเดลเป็นไปตามความ ต้องการของตลาด	4.43	0.537	มาก
4. ราคาของสินค้าทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้า ร่วมนโยบายตอนพูดโมเดลเป็นไปตามเป้าหมาย	4.51	0.535	มากที่สุด
5. เกษตรกรผู้ปลูกผักได้รับความช่วยเหลือทั้งการ ดำเนินงานและปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม	4.53	0.514	มากที่สุด
6. มีความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆอย่างต่อเนื่อง	4.63	0.491	มากที่สุด
ภาพรวม	4.53	0.246	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 9 พบว่า ประสิทธิภาพของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.246) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นโยบายดอนพุดโมเดลบรรลุตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.475) มีความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.491) และเกษตรกรผู้ปลูกผักได้รับความช่วยเหลือทั้งการดำเนินงานและปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.514) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุดโมเดลมีคุณภาพและปริมาณสูง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.499)

ตารางที่ 10 แสดงระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี	ระดับประสิทธิผล		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. นโยบายดอนพุดโมเดล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่	4.56	0.517	มากที่สุด
2. เกษตรกรในพื้นที่ ที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุดโมเดล มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้	4.53	0.514	มากที่สุด
3. เกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุดโมเดล มีบ้านอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี	4.65	0.494	มากที่สุด

ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี	ระดับสถิติผล		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
4. หลังร่วมโครงการนโยบายดอนพุดโมเดล สมาชิกใน ครอบครัวของเกษตรกรอยู่พร้อมหน้ากัน และมีงาน ทำทุกคน	4.54	0.507	มากที่สุด
5. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนโยบายดอนพุดโมเดล มีความสุขกับบ้านพักอาศัยและการทำเกษตรใน ปัจจุบัน	4.49	0.521	มาก
ภาพรวม	4.55	0.255	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 10 พบว่า ประสิทธิภาพของการนำนโยบายดอนพุดโมเดล ไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.255) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุด โมเดล มีบ้านอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.494) นโยบาย ดอนพุดโมเดล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.517) และหลังร่วมโครงการนโยบายดอนพุดโมเดล สมาชิกใน ครอบครัวของเกษตรกรอยู่พร้อมหน้ากัน และมีงานทำทุกคน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.507) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนโยบาย ดอนพุดโมเดลมีความสุขกับบ้านพักอาศัยและการทำเกษตรในปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.521)

ตารางที่ 11 แสดงระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านความพึงพอใจของประชาชน

ด้านความพึงพอใจของประชาชน	ระดับสถิติผล		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. เกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุดโมเดล พอใจกับการช่วยเหลือการปลูกผัก การแปรรูปสินค้าอย่างครบวงจร	4.58	0.502	มากที่สุด
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุดโมเดล มีความพึงพอใจกับการสร้างร้านค้ากลางเพื่อจำหน่ายสินค้าโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง	4.52	0.507	มากที่สุด
3. สินค้าทางการเกษตรของนโยบายดอนพุดโมเดล มีคุณภาพ และราคาที่เป็นธรรม	4.58	0.515	มากที่สุด
4. ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการแบ่งปันรายได้ การดำเนินการ โดยการนำไปใช้ด้านสาธารณประโยชน์	4.61	0.496	มากที่สุด
5. การประชาสัมพันธ์โครงการ ทำให้บุคคลอื่นรู้จักนโยบายดอนพุดโมเดลเป็นวงกว้าง	4.67	0.493	มากที่สุด
ภาพรวม	4.59	0.245	มากที่สุด

ที่มา: ประมวลผลโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 11 พบว่า ประสิทธิภาพของการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ด้านความพึงพอใจของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.245) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ ทำ

ให้บุคคลอื่นรู้จักนโยบายดอนพุทโมเดลเป็นวงกว้าง ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.493) ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการแบ่งปันรายได้ การดำเนินการ โดยการนำไปใช้ด้านสาธารณประโยชน์ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.496) และ เกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุทโมเดล พอใจกับการช่วยเหลือการปลูกผัก การแปรรูปสินค้าอย่างครบวงจร ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.502) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เกษตรกรที่เข้าร่วมนโยบายดอนพุทโมเดล มีความพึงพอใจกับการสร้างร้านค้ากลางเพื่อจำหน่ายสินค้าโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.507)

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายดอนพุทโมเดลของอำเภอดอนพุท จังหวัดสระบุรี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า แนวทางในการพัฒนานโยบายดอนพุทโมเดลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ส่วนใหญ่เสนอให้มีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.54 ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของผลลัพธ์และความยั่งยืนในการพัฒนา
2. รองลงมาคือข้อเสนอให้ส่งเสริมและขยายช่องทางการตลาดให้หลากหลายมากขึ้น ทั้งตลาดในพื้นที่และตลาดออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 68.07 ควรมีการส่งเสริมช่องทางการตลาดเพิ่มเติม โดยเฉพาะตลาดออนไลน์ การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) และความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อขยายโอกาสทางรายได้ของประชาชน

3. ข้อเสนอให้พัฒนาองค์ความรู้และทักษะของประชาชนในพื้นที่ เช่น การอบรมด้านการตลาด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ หรือการบริหารจัดการชุมชน คิดเป็นร้อยละ 61.40 ควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพประชาชน เช่น การอบรมการบริหารจัดการกลุ่มผลิต การแปรรูปสินค้า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการตลาดดิจิทัล เพื่อให้สามารถต่อยอดจากนโยบายได้อย่างเป็นรูปธรรม

อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอนพูด จังหวัดสระบุรี

พบว่า 1) ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นโยบายตอนพูดโมเดลมีวัตถุประสงค์หลักที่ชัดเจน คือ เพื่อส่งเสริมการจ้างงานแก่บุคคลผู้สมควรได้รับการส่งเสริม การแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน สังคมหรือสิ่งแวดล้อม หรือประโยชน์อื่นหรือคั้นประโยชน์ให้แก่สังคมในหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มานพ วุฒิกร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.2557 ไปปฏิบัติในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตำบลระบำ และตำบลลานสัก อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ด้านทรัพยากรของนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนโยบายตอนพูดโมเดลมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนำมาปฏิบัติถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ที่ทำการปกครองอำเภอตอนพูดให้การสนับสนุนด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่ ที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบโครงการอย่างเพียงพอ สอดคล้อง

กับผลการวิจัยของ อัญชลี งามผิว (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการ
น่านโยบาย อสม. หมอประจำบ้านไปปฏิบัติพื้นที่จังหวัดนครนายก ผลการศึกษา
พบว่า ความสำเร็จของการน่านโยบาย อสม. หมอประจำบ้านไปปฏิบัติ ด้าน
ทรัพยากรนโยบาย อยู่ในระดับมาก 3) ด้านการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นโยบายตอนพูดโมเดลมี
วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ชัดเจน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับก่อนการปฏิบัติงานจึงมี
ความชัดเจนไปด้วย ประชาชนและเจ้าหน้าที่จึงได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง นอกจากนี้
นโยบายตอนพูดโมเดลได้รับการแนะนำด้านเทคนิคและความช่วยเหลือจากเกษตร
จังหวัดอย่างสม่ำเสมอด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชลินทร์ สิงห์คำ
(2565) ได้ศึกษาเรื่อง การน่านโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 6901 2560
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มไก่เนื้อไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงาน
ปศุสัตว์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินนโยบาย
ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ และบุคลากร ปัจจัยด้าน
หน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ และปัจจัยด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร 4) ด้าน
ลักษณะของหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่
เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และหัวหน้าส่วนราชการอำเภอตอนพูด มี
บทบาทสำคัญในการริเริ่มโครงการและน่านโยบายไปปฏิบัติ โดยที่อุทิศเวลาให้กับ
การปฏิบัติงานตามนโยบายตอนพูดโมเดลอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ อัญชลินทร์ สิงห์คำ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การน่านโยบายมาตรฐานสินค้า
เกษตร มกษ. 6901 2560 การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มไก่เนื้อไป
ปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานปศุสัตว์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เข้า
มาสนับสนุนการดำเนินนโยบายให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้แก่ ปัจจัยด้าน
งบประมาณ และบุคลากร ปัจจัยด้านหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติ และปัจจัย
ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กร และ 5) ด้านการได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงาน
ต่างๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ อำเภอตอนพูดให้การ

สนับสนุนนโยบายตอนพูดโมเดลอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง แต่ละหน่วยงานมา ผสานความร่วมมือในลักษณะเกื้อกูลกัน ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับการ ช่วยเหลือ จนสามารถแก้ไขปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พิมพาภรณ์ พิมพินิจ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการนำ นโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการ ด้าน การได้รับความสนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุด

การศึกษาประสิทธิผลของการนำนโยบายตอนพูดโมเดลไปปฏิบัติของอำเภอตอน พุด จังหวัดสระบุรี

พบว่า 1) ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นโยบายตอนพูดโมเดลมีความร่วมมือระหว่างองค์กร ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เกษตรกรผู้ปลูกผักได้รับความช่วยเหลือทั้งการดำเนินงาน และปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัมปนาท พร พรหมวินิจ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการนำนโยบายพัฒนาชุมชน ไปปฏิบัติของเทศบาลในภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการนำ นโยบายพัฒนาชุมชนไปปฏิบัติของเทศบาลในภาคตะวันออก ด้านการบรรลุ วัตถุประสงค์ของนโยบายอยู่ในระดับมาก 2) ด้านการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ หลังเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ นโยบายตอนพูดโมเดล สมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรอยู่พร้อมหน้ากัน และมี งาน มีที่พักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรใน พื้นที่ดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฏฐ์ สิงห์สาอาจสกุล (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การถอดบทเรียนวิสาหกิจชุมชนบ้านเจ้าคุณแปรรูปผลผลิต ทางการเกษตร อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการ บริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนบ้านเจ้าคุณแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

สามารถทำให้สมาชิกมีรายได้เสริมเกิดขึ้นในครัวเรือน ส่งผลให้สมาชิกมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และ 3) ด้านความพึงพอใจของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ประชาชนในพื้นที่ต่างได้รับประโยชน์จากการแบ่งปันรายได้ และมีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อต่างๆ มากมาย ทำให้บุคคลอื่นรู้จักนโยบายดอนพุดโมเดลเป็นวงกว้าง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศินภา รัตนยอดกฤษ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูเรือ จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูเรือ จังหวัดเลย ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปสู่การปฏิบัติของอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะผลที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมความต่อเนื่องในการนำนโยบายดอนพุดโมเดลไปสู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยควรสนับสนุนการจัดตั้งและขยายเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพื้นที่หรืออำเภอใกล้เคียง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและขยายผลของนโยบายให้ครอบคลุมมากขึ้น นอกจากนี้ ควรเชื่อมโยงการดำเนินงานนโยบายดังกล่าวเข้ากับแผนพัฒนาจังหวัดสระบุรีอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระดับพื้นที่และระดับจังหวัด พร้อมทั้งสร้างกลไกติดตามและประเมินผลที่มีความเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและพัฒนานโยบายในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานภาครัฐควรเพิ่มช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์เชิงธุรกิจ เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการขยายตลาดยังเป็นข้อจำกัด จึงควรจัดทำหลักสูตรอบรมหรือโครงการพัฒนาทักษะด้าน Digital Marketing แก่เกษตรกร เพื่อเสริมความรู้และความสามารถในการใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

รวมถึงส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ทั้งสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ และกิจกรรมส่งเสริมการขาย เพื่อเพิ่มการรับรู้และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น พร้อมทั้งขยายช่องทางจัดจำหน่าย ทั้งรูปแบบหน้าร้านและแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อเพิ่มรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้เกษตรกรในพื้นที่อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ด้วยวิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับคณะทำงานผู้บริหารท้องถิ่น และเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรืออุปสรรคของการดำเนินงานตามนโยบายตอนพูดโมเดลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนานโยบายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2566). *โครงการอำเภอบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กัมปนาท พรพรหมวิจิ. (2560). *ประสิทธิผลการนำนโยบายพัฒนาชุมชนไปปฏิบัติของเทศบาลในภาคตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- จังหวัดสระบุรี. (2566). *แผนพัฒนาจังหวัดสระบุรี พ.ศ.2566 – 2570*. ค้นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2566, จาก <http://www.saraburi.go.th/web2/strategy?cid=2>

- ชนะบุรณ์ อินทรพันธุ์. (2560). การพัฒนากระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ เพื่อสุขภาพในระดับชุมชน ด้วยทุนทางสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฏกัต สิงห์สำอางสกุล. (2562). การถอดบทเรียนวิสาหกิจชุมชนบ้านเจ้าคุณแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรพัทธ์ ศรีธัญญนนท์. (2566). ดอนพุดโมเดล. วารสารสารคดีสระบุรี 36(ก.ย. 2566). 33-35.
- พิมพาภรณ์ พิมพิณี. (2560). รูปแบบการนำนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2556). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: เอ็กชเปอร์เน็ท.
- มานพ วุฒิก. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.2557 ไปปฏิบัติในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตำบลระบำ และตำบลลานสัก อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- รัชฎา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. (2558). การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายสมัชชาสุขภาพจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรเดช จันทรศร. (2556). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ (An integrated theory of public policy implementation) (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. นครสวรรค์: ริมปิง.
- ศศิณา รัตนยอดกฤษ. (2565). *ประสิทธิผลการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูเรือ จังหวัดเลย. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดอนพุด. (2566). *ข้อมูลเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนในพื้นที่อำเภอดอนพุด และทะเบียนราษฎร*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน). (2566). *ความสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าและยั่งยืน เปิดแนวคิด 28 ผลงาน ผู้คว้ารางวัลจากเวที Creative Excellence Awards 2023. คั่นเมื่อ 13 มกราคม 2567, จาก <https://www.cea.or.th/th/single-research/Creative-Excellence-Awards-2023-review>*
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี. คั่นเมื่อ 3 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.nso.go.th/nsoweb/index>*
- อัญชลินทร์ สิงห์คำ. (2565). *การนำนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 6901 2560 การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มไก่เนื้อไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาสำนักงานปศุสัตว์เขต 1. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต*.
- อัญชลี งามผิว. (2567). *ประสิทธิผลของการนำนโยบาย อสม. หมอประจำบ้านไปปฏิบัติพื้นที่จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*.

Dunn, W. N. (1994). *Public policy analysis: An introduction* (2nd ed.).

Englewood Cliffs, NJ: Prentice–Hall.

Dye, Thomas R. (1998). *Understanding Public Policy* (5th ed.). Upper

Saddle River, NJ: Prentice–Hall.

Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.